

N:o 50.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående efterskänkande af fordringsbelopp hos kaptenen R. Bolling och f. d. underlöjtnanten G. L. Syrén; gifven Stockholms slott den 8 december 1905.

Under åberopande af närlagda utdrag af protokollet öfver landtförsvarsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen medgifva:

att de fordringar, statsverket genom utbetalning af pension till högre belopp än som vederbort erhållit hos kaptenen i armén Rudolf Bolling med femtusenåttahundra femtio kronor och hos f. d. underlöjtnanten i armén Gustaf Ludvig Syrén med tretusennittiotre kronor 33 öre, må efterskännas.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

O S C A R.

Lars Tingsten.

*Utdrag af protokollet öfver landtförsvärens ärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 8 december 1905.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern STAAFF,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena TROLLE,
Statsråden: TINGSTEN,
BIESÉRT,
Friherre MARKS VON WÜRTEMBERG,
TAMM,
SIDNER,
HELLNER,
SCHOTTE,
BERG,
BERGSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet Tingsten anförde härefter:

»Enligt nionde punkten i de genom nådiga cirkuläret den 22 juni 1877 angående ny pensionsreglering för armén fastställda grunder för pensioneringen af arméns befäl och underbefäl med vederlikar, sådant detta stadgande lyder enligt nådiga cirkuläret den 29 november 1878, skall den, som åtnjuter lön på rikets stat, hvarmed pensionsrätt enligt nämnda grunder icke är förenad, eller uppbär pension från andra allmänna medel än dem, som för arméns pensionering äro anvisade, i den för innehafd tjänst vid landtförsvaret honom tillkommande fyllnadspensionen

lida en minskning, motsvarande två femtedelar af hvad han sålunda från annat håll uppbär.

Med stöd häraf har direktionen öfver arméns pensionskassa förklarat kaptenen i armén m. m. *Rudolf Bolling* och f. d. underlöjtnanten i armén *Gustaf Ludvig Syrén*, hvilka under en följd af år uppburit lön eller pension för tjänster utom landtförsvaret utan att vidkännas minskning i samtidigt till dem utgående fyllnadspensioner, skyldiga att till direktionen återbetala, Bolling 5,850 kronor och Syrén 3,093 kronor 33 öre. Såväl Bolling som Syrén hafva nu hos Eders Kungl. Maj:t anhållit, att denna återbetalningsskyldighet måtte dem af nåd efterskänkas.

Af handlingarna i ärendet rörande *Bolling* inhämtas hufvudsakligen:

att han den 13 januari 1879 erhållit afsked från beställning såsom kapten vid Gottlands nationalbeväring med rätt till pension från arméns pensionskassa med 600 kronor och fyllnadspension af statsmedel med 1,000 kronor;

att han, som tillika haft anställning såsom gymnastiklärare vid högre allmänt läroverk och genom nådigt bref den 11 december 1891 förklarats berättigad att efter afskedstagandet från gymnastiklärare-tjänsten åtnjuta en mot hans då innehafvande gymnastiklärarelön svarande pension å allmänna indragningsstaten till belopp af 1,500 kronor, uppburit nämnda belopp till en början som lön och sedermera som pension och därjämte fyllnadspensionen oförminskad;

att, sedan Bolling, med anledning af därom utaf direktionen öfver arméns pensionskassa framställd förfrågan, i en den 20 februari 1905 till direktionen ingifven skrift anmält, att han såsom f. d. gymnastiklärare uppbure förenämnda, från allmänna indragningsstaten beviljade pensionsbelopp af 1,500 kronor årligen, direktionen den 22 samma månad förklarat Bolling skyldig att från början af år 1905 lida en minskning i den honom tillförsäkrade fyllnadspensionen med 600 kronor, motsvarande två femtedelar af berörda pension från allmänna indragningsstaten;

att direktionen, som funnit utredt, att Bolling i fyllnadspension under tiden från och med den 1 februari 1879 till och med 31 december 1904 för mycket uppburit 600 kronor årligen, men att fordringsrätten mot honom enligt lagen om tioårig preskription förfallit, utom hvad anginge de sista tio åren, förklarat Bolling skyldig att till arméns pensionskassa återbära hvad han för mycket uppburit för tiden från och med den 1 april 1895 till och med den 31 december 1904 eller 5,850 kronor samt förständigat kassans ombudsman att låta delgifva Bolling detta beslut och därvid anmoda honom att till kassan inbetala berörda belopp;

att Bolling, som öfver detta beslut anført underdåniga besvär, och därvid framhållit, att han icke genom någon underlåtenhet från sin sida föranledt, att afdrag å fyllnadspensionen hittills icke kommit att göras, tillika hemställt att, därest besvären icke kunde bifallas, han dock måtte af nåd befrias från skyldigheten att återbära ifrågakomna belopp, samt till stöd härför åberopat, bland annat, dels att han, som uppnått 80 års ålder, vore med åldrig hustru och obotligt sjuk dotter för sin utkomst hänvisad uteslutande till sina pensionsinkomster, numera tillsammans uppgående till allenast 2,500 kronor, hvadan ytterligare afdrag å pensionen för gäldande af pensionskassans fordran icke kunde göras med mindre han och hans familj skulle blifva nödlidande, dels ock att han blott ägde ett enkelt mindre bo, hvilket han, i händelse återbetalningsskyldigheten fastställes, skulle nödgas afträda till konkurs, utan att dock pensionskassan därigenom skulle erhålla mer än en obetydlig del af sin fordran;

att direktionen öfver arméns pensionskassa uti sitt i ärendet afgifna underdåniga yttrande förklarat sig anse Bollings ansökning att af nåd varda befriad från återbäringsskyldighet vara grundad på synnerligen behjärtansvärda skäl, hvarför direktionen, som af infordradt utdrag af vederbörande taxeringslängd för år 1904 funnit Bollings uppgift om hans inkomst bekräftad, tillstyrkt den gjorda ansökningen; samt

att statskontoret, som därefter i ärendet sig yttrat, hemställt att, då de af klaganden i ansökningsväg åberopade synnerligen ömmande omständigheter syntes påkalla eftergift af statsverkets fordran i detta fall, Eders Kungl. Maj:t måtte hos Riksdagen göra framställning i sådant syfte.

Enligt nådigt beslut denna dag har Eders Kungl. Maj:t förklarat Bollings underdåniga besvär icke föranleda ändring i öfverklagade beslutet.

Beträffande *Syréns* ifrågavarande underdåniga ansökning framgår af handlingarna:

att Syren vid afgang från beställning såsom fanjunkare vid Andra lifgrenadjärregementet genom pensionsbref den 20 augusti 1884 tillagts i årlig pension från arméns pensionskassa 180 kronor och i fyllnadspension af statsmedel 690 kronor;

att sökanden, som den 10 november 1884 förordnats till fanjunkare vid kronoarbetsstationen å Borghamn samt den 19 juli 1898 konstituerats till fanjunkare vid tvångsarbetsanstalten å Svartsjö, i sådan egenskap från och med år 1895 i lön med ålderstillägg uppburit 800 kronor om året och efter erhållet afsked från fanjunkarebeställningen vid tvångsarbetsanstalten å Svartsjö, enligt nådigt bref den

14 juli 1899, pension från allmänna indragningsstaten till samma belopp som lönen eller 800 kronor, utan att få vidkännas afdrag i den samtidigt af honom uppburna fyllnadspensionen;

att, sedan Syrén af enahanda anledning som Bolling i en den 23 februari 1905 till arméns pensionskassa ingifven skrift anmält, att han såsom f. d. fanjunkare vid tvångsarbetsanstalten vid Svartsjö uppbure ofvannämnda, från allmänna indragningsstaten beviljade pensionsbelopp af 800 kronor årligen, direktionen öfver pensionskassan den 25 samma månad förklarar Syrén skyldig att från början af år 1905 i den honom tillförsäkrade fyllnadspensionen, 690 kronor, lida en minskning med 320 kronor, motsvarande två femtedelar af berörda pension från allmänna indragningsstaten;

att direktionen, som funnit utredt, att Syrén i fyllnadspension under tiden från och med den 1 maj 1895 till och med den 31 december 1904 för mycket uppburit 3,093 kronor 33 öre, förklarar honom skyldig återbära nämnda belopp;

att sökanden, hvilken icke fört talan mot direktionens beslut, framhållit såsom stöd för sin underdåniga ansökning om beloppets efterskänkande, att de 320 kronor, han årligen för mycket uppburit, åtgått till bestridande af hans och hans familjs lefnadsomkostnader, samt att han vore ur stånd att utan ekonomisk ofärd på en gång återbetala, hvad han sålunda under nära tio år uppburit;

att direktionen öfver arméns pensionskassa i sitt öfver ansökningen afgifna underdåniga yttrande, jämte bifogande af intyg, att sökanden under år 1904 taxerats för en inkomst af 2,400 kronor, anført, att redan den minskning uti sökandens inkomster, som föranleddes af det beslutade afdraget från 1905 års början af 320 kronor årligen från fyllnadspensionen, måste blifva särdeles kännbart för honom, som uppnått 71 års ålder, samt att utsökandet därjämte af ifrågavarande belopp, 3,093 kronor 33 öre, säkerligen skulle, på sätt sökanden framhållit, leda till hans ekonomiska ofärd, hvadan direktionen hemställt, att Eders Kungl. Maj:t måtte af nåd medgifva, att skulden finge efterskännas; samt

att jämväl statskontoret enligt underdånigt utlåtande öfver ansökningen ansett de af sökanden åberopade ömmande omständigheterna böra påkalla eftergift af statsverkets fordran.

Då tillämpningen af förut omförmälda stadgande om skyldighet för pensionstagare, som tillhört landtförsvaret, att i sådana fall som de förevarande afstå en del af fyllnadspensionen, förutsätter, att direktionen

öfver arméns pensionskassa ej mindre vid tidpunkten, då den afsked-sökandes pensionsrätt pröfvas, än äfven hela den tid pensionen åtnjutes, äger kännedom, huruvida pensionären uppbär inkomst, som bör föran-leda minskning af hans pensionsförmåner, är genom nådiga kungörelsen den 31 januari 1879 stadgad, att den, som vid afskedstagandet inne-har eller efter afskedet kommer i besittning af annan lön på rikets stat eller pension från andra allmänna medel än dem, som äro till arméns pensionering anslagna, skall till direktionen därom göra anmälan, samt att jämväl vederbörande myndigheter skola i berörda hänseende meddela uppgift till direktionen. Sådan anmälan har emellertid icke af sökan-dena affämnats, förr än den i början af år 1905 dem affordrades. Ej heller har, så vidt kunnat inhämtas, dylik uppgift till direktionen in-kommit från vederbörande chefsämbete. Hvad Bolling vidkommer torde emellertid den omständigheten, att han redan före omförmälda kungörelses utfärdande erhöll afsked med pension och fyllnadspension, innebära erforderlig förklaring till uraktlåtenhet från hans sida i detta hänseende. Be-träffande Syrén uppgifver denne sig hafva saknat all kännedom om sin skyldighet härutinnan.

Det torde icke tillförlitligen kunna utrönas, huruvida någon med-veten försummelse beträffande omförmälda anmälningsskyldighet må kunna läggas sökandena till last, men då icke någon anledning före-finnes att antaga, det så skulle vara förhållandet, samt de utaf sökan-dena till stöd för deras framställningar åberopade omständigheter äro af ömmande beskaffenhet, anser jag mig böra, i likhet med direktionen öfver arméns pensionskassa och statskontoret, tillstyrka, att statens ifrågavarande fordringar måtte efterskänkas, hvarför jag i underdånighet hemställer, det Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen medgifva, att de fordringar, statsverket genom utbetalning af pension till högre belopp än som vederbort erhållit hos kaptenen i armén Rudolf Bolling med femtusenåttahundra femtio kronor och hos f. d. under-löjtnanten i armén Gustaf Ludvig Syrén med tretusennittiotre kronor 33 öre, må efterskänkas.»

Hvad departementschefen sålunda hemställt täck-tes Hans Maj:t Konungen, på tillstyrkan af statsrådets öfriga ledamöter, i nåder gilla; och skulle proposition af den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, till Riksdagen aflåtas.

Ex protocollo
G. Hagbergh.